‘Αξιολόγηση της Πράσινης Αρχιτεκτονικής των Στρατηγικών Σχεδίων της ΚΑΠ’

Εκδήλωση ανάπτυξης ικανοτήτων| 23/10/2026

Λεωφόρος Αθηνών 58, Αθήνα

European Evaluation Helpdesk for the CAP

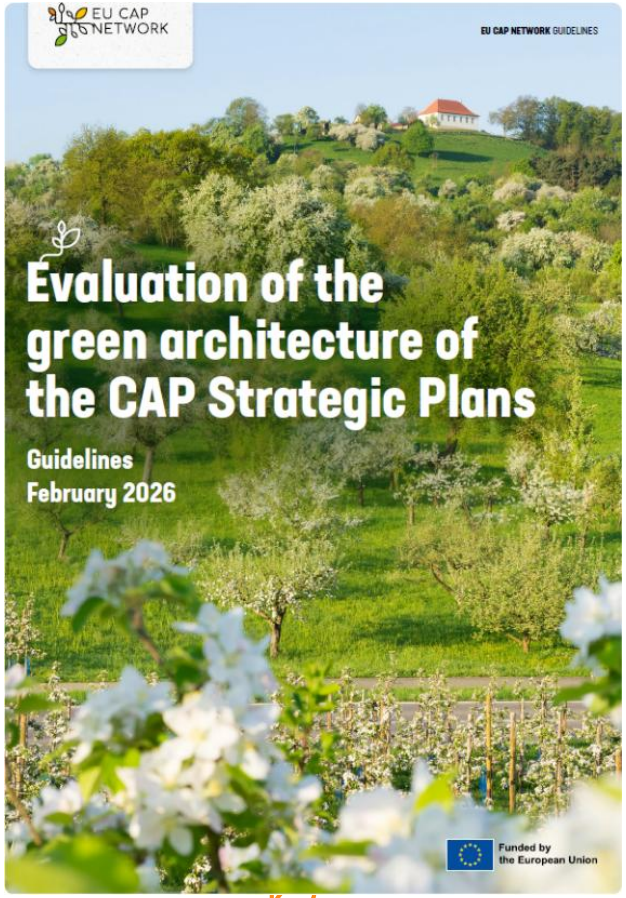
Funded by the European Union

Στόχοι της εκδήλωσης

- Η κατανόηση της Πράσινης Αρχιτεκτονικής ή Νέας περιβαλλοντικής και κλιματικής αρχιτεκτονικής της ΚΑΠ, η διαφορά μεταξύ της αξιολόγησης των ΕΣ4 «Συμβολή στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στην προσαρμογή σ' αυτήν», ΕΣ5 «Προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και της αποτελεσματικής διαχείρισης των φυσικών πόρων» , ΕΣ6 «Συμβολή στην ανάσχεση και αντιστροφή της απώλειας βιοποικιλότητας» και της αξιολόγησης της Πράσινης Αρχιτεκτονικής (ΠΑ),

- Τι περιλαμβάνει η αξιολόγηση της Πράσινης Αρχιτεκτονικής, οι ιδιαιτερότητες της, συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων αξιολόγησης όπως αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα , συνοχή, που πρέπει να εξεταστούν, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο,

- Ανταλλαγή απόψεων και παραδειγμάτων σχετικά με τα δεδομένα και τις μεθόδους στα οποία μπορεί να βασιστεί μια τέτοια αξιολόγηση.

Υπόβαθρο / Υποστηρικτικό υλικό

Η παρουσίαση βασίζεται στο υλικό που συγκεντρώθηκε στο πλαίσιο της 10ης Θεματικής Ομάδας Εργασίας (TWG-10) για την Αξιολόγηση της Πράσινης Αρχιτεκτονικής των Στρατηγικών Σχεδίων της ΚΑΠ (Μάρτιος–Δεκέμβριος 2025), αναπτύχθηκε από το Evaluation Helpdesk με προσθετή επεξεργασία του Γεωγραφικού Εκπροσώπου.

Αξιολόγηση της Πράσινης Αρχιτεκτονικής των Στρατηγικών Σχεδίων της ΚΑΠ | Ευρωπαϊκό Δίκτυο ΚΑΠ

- Για περισσότερες Πληροφορίες και Πρόσθετο υλικό δείτε επίσης :
  - Εκπαιδευτική Πύλη του Evaluation Helpdesk σχετικά με την Πράσινη Αρχιτεκτονική.

    (https://eu-cap-network.ec.europa.eu/training/evaluation-learning-portal/evaluation-green-architecture-cap-strategic-plans_en)
  - Την έκδοση του Evaluation Help Desk για την διημερίδα με θέμα Αξιολόγηση της Πράσινης Αρχιτεκτονικής των Στρατηγικών Σχεδίων της ΚΑΠ | Ευρωπαϊκό Δίκτυο ΚΑΠ.

    (Λάρνακα 16 -17 Μαρτίου 2026)

Τι είναι η Πράσινη Αρχιτεκτονική (ΠΑ) και γιατί είναι απαραίτητη η παροχή κατευθυντήριων γραμμών;

- **Τι είναι η Πράσινη Αρχιτεκτονική (ΠΑ);**
- Ως πράσινη αρχιτεκτονική μπορεί να θεωρηθεί «το σύνολο κανόνων και εργαλείων για την βελτίωση της περιβαλλοντικής και κλιματικής απόδοσης της «γεωργίας», της παραγωγής τροφίμων, της διαχείρισης γης και των αγροτικών περιοχών.
- Περιλαμβάνει τις υποχρεώσεις των αγροτών (μέσω της αιρεσιμότητας που προσδιορίζεται από τα: Πρότυπα για την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση της γης (ΚΓΠΚ - GAEC) και τις Κανονιστικές Απαιτήσεις Διαχείρισης (ΚΑΔ – SRM). Περιλαμβάνει επίσης τις διάφορες παρεμβάσεις, οι οποίες είναι εθελοντικές για τους γεωργούς, όπως τα οικολογικά σχήματα (Πυλώνας 1), τις δεσμεύσεις για το περιβάλλον και το κλίμα (άρθρο 70 Πυλώνας 2), την παροχή ενισχύσεων σε γεωργούς σε περιοχές με μειονεκτήματα (άρθρο 71 και 72) καθώς και πράσινες επενδύσεις, μη παραγωγικές επενδύσεις (άρθρα 73&740, ανταλλαγή γνώσεων και συνεργασία.
- Το σύνολο των παρεμβάσεων των Στρατηγικών Σχεδίων της ΚΑΠ (ΣΣ ΚΑΠ) και των λοιπών μέσων (πρότυπα Καλής Γεωργικής και Περιβαλλοντικής Κατάστασης – ΚΓΠΚ, ορισμοί κ.λπ.), που έχουν σχεδιαστεί για την επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων, όπως:
    - Ειδικός Στόχος 4 (ΕΣ4): Δράση για το κλίμα.
    - Ειδικός Στόχος 5 (ΕΣ5): Φυσικοί πόροι.
    - Ειδικός Στόχος 6 (ΕΣ6): Βιοποικιλότητα.

Τι είναι η Πράσινη Αρχιτεκτονική (ΠΑ) και γιατί είναι απαραίτητη η παροχή κατευθυντήριων γραμμών;

Με βάση το Άρθρο 109 «Στρατηγική παρέμβασης» παρ. 2 η πράσινη αρχιτεκτονική περιλαμβάνει

α) επισκόπηση της περιβαλλοντικής και κλιματικής αρχιτεκτονικής του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ που περιγράφει τα ακόλουθα:

i) για κάθε πρότυπο ΚΓΠΚ που παρατίθεται στο παράρτημα III, τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζεται το πρότυπο της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων στοιχείων: περίληψη της πρακτικής στην εκμετάλλευση, εδαφικό πεδίο εφαρμογής, τύποι γεωργών και άλλοι δικαιούχοι που υπόκεινται στο πρότυπο και, όπου απαιτείται, περιγραφή του τρόπου με τον οποίο η πρακτική συμβάλλει στην επίτευξη του κύριου στόχου του εν λόγω προτύπου ΚΓΠΚ,

ii) τη συνολική συμβολή της αιρεσιμότητας στην επίτευξη των ειδικών στόχων που ορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχεία δ), ε) και στ),

iii) τη συμπληρωματικότητα μεταξύ των συναφών βασικών συνθηκών, όπως αναφέρονται στο άρθρο 31 παράγραφος 5 και στο άρθρο 70 παράγραφος 3, την αιρεσιμότητα και τις διάφορες παρεμβάσεις, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης της βιολογικής γεωργίας, που αφορούν τους ειδικούς στόχους όπως ορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1, στοιχεία δ), ε) και στ),

iv) τον τρόπο για την επίτευξη της συνολικά μεγαλύτερης συμβολής που αναφέρεται στο άρθρο 105,

v) πώς η περιβαλλοντική και κλιματική αρχιτεκτονική του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ πρέπει να συμβάλλει στην επίτευξη των μακροπρόθεσμων εθνικών αριθμητικών στόχων που ορίζονται ή απορρέουν από τις νομοθετικές πράξεις που απαριθμούνται στο παράρτημα XIII και να συμφωνεί μαζί τους

Τι είναι η Πράσινη Αρχιτεκτονική (ΠΑ) και γιατί είναι απαραίτητη η παροχή κατευθυντήριων γραμμών;

- **Γιατί είναι σημαντική η αξιολόγηση της Πράσινης Αρχιτεκτονικής;**
  - *Νομική υποχρέωση αξιολόγησης: Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να αξιολογούν όλους τους Ειδικούς Στόχους που καλύπτονται από τα Στρατηγικά Σχέδια της ΚΑΠ. Όπου κρίνεται σκόπιμο, υποχρεούνται επίσης να αξιολογούν συγκεκριμένα θεματικά πεδία που καλύπτονται από τα ΣΣ ΚΑΠ, συμπεριλαμβανομένης της περιβαλλοντικής και κλιματικής αρχιτεκτονικής (άρθρο 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475 της Επιτροπής).*
  - **Σημαντικό στοιχείο της μεταρρύθμισης της ΚΑΠ: Η Πράσινη Αρχιτεκτονική αποτελεί ένα από τα πλέον εξέχοντα χαρακτηριστικά της τελευταίας μεταρρύθμισης της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής**.
  - Ανάγκη συνολικής αξιολόγησης: Οι Ειδικοί Στόχοι 4, 5 και 6 συνδέονται συχνά μεταξύ τους, όπως και τα μέσα που συμβάλλουν στην επίτευξή τους. Επομένως, είναι σημαντικό να αξιολογούνται οι επιπτώσεις της Πράσινης Αρχιτεκτονικής στο σύνολό της και όχι μόνο μεμονωμένα στοιχεία της, όπως ένας συγκεκριμένος στόχος ή ένα επιμέρους μέσο.
  - Σημείο εκκίνησης για την αξιολόγηση της Πράσινης Αρχιτεκτονικής είναι η κατανόηση του περιεχομένου της.
  - Κανονιστικά άρθρο 2 στοιχείο δ) του εκτελεστικού **κανονισμού (ΕΕ) 2022**/1475:«Κατά περίπτωση, με βάση τις ανάγκες αξιολόγησης των κρατών μελών και λαμβάνοντας υπόψη τη λογική παρέμβασης και την εφαρμογή του στρατηγικού σχεδίου της ΚΑΠ, τα κράτη μέλη αξιολογούν επίσης συγκεκριμένες παρεμβάσεις ή θέματα των στρατηγικών σχεδίων της ΚΑΠ, όπως η περιβαλλοντική και κλιματική αρχιτεκτονική που αναφέρεται στο άρθρο 109 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

ΣΣ ΚΑΠ 2023 – 2027

3 Συνοχή της στρατηγικής και συμπληρωματικότατες

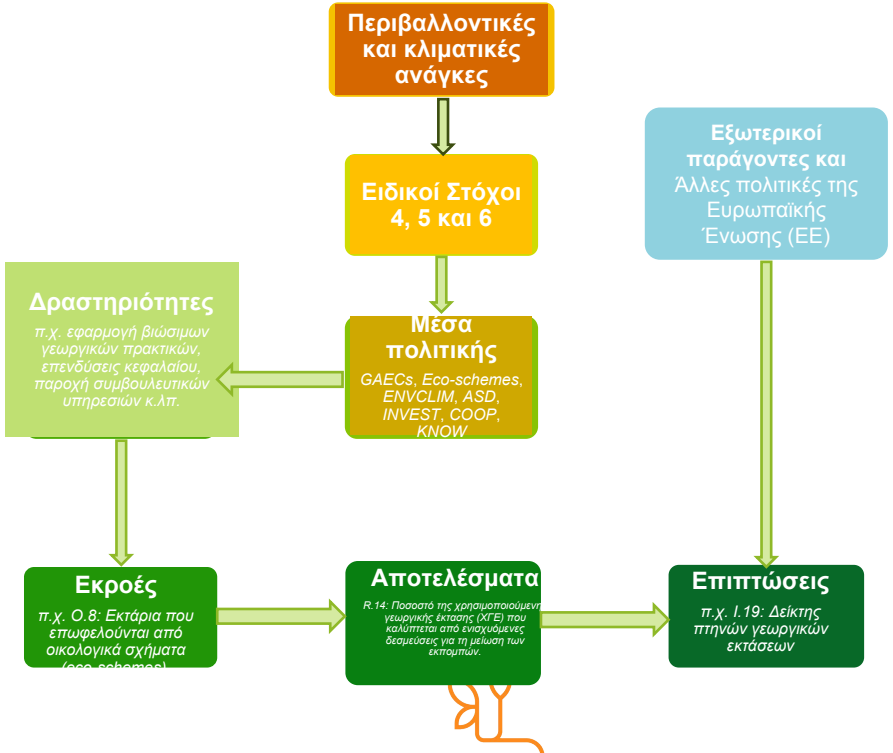
3.1 Επισκόπηση της περιβαλλοντικής και κλιματικής δομής

- 3.1.1 Περιγραφή της συνολικής συμβολής της αιρεσιμότητας στους συγκεκριμένους περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους που ορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχεία δ), ε) και στ)
- 3.1.2 Επισκόπηση της συμπληρωματικότητας μεταξύ των σχετικών βασικών προϋποθέσεων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 31 παράγραφος 5 και στο άρθρο 70 παράγραφος 3, της αιρεσιμότητας και των διαφόρων παρεμβάσεων που αφορούν τους περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους
- 3.1.3 Επεξήγηση του τρόπου επίτευξης της συνολικά μεγαλύτερης συμβολής που αναφέρεται στο άρθρο 105
- 3.1.4 Επεξήγηση του πώς η περιβαλλοντική και κλιματική δομή του στρατηγικού σχεδίου της ΚΓΠ πρέπει να συμβάλλει σε ήδη καθορισμένους μακροπρόθεσμους εθνικούς στόχους που ορίζονται ή απορρέουν από τις νομοθετικές πράξεις που αναφέρονται στο παράρτημα XI
- 3.1.5 Κατά περίπτωση, η συνεισφορά της ΚΓΠ στα έργα LIFE

Καθορισμός του πεδίου εφαρμογής της αξιολόγησης της Πράσινης Αρχιτεκτονικής (ΠΑ), συμπεριλαμβανομένης της επανεξέτασης της Λογικής Παρέμβασης.

- Η Λογική Παρέμβασης, όπως ορίζεται στο Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ (ΣΣ ΚΑΠ), αποτελεί το σημείο εκκίνησης για τον καθορισμό του συνόλου των μέσων πολιτικής που θα συμπεριληφθούν στην αξιολόγηση.
  - Ενότητα 3.1 του ΣΣ ΚΑΠ: Επισκόπηση της περιβαλλοντικής και κλιματικής αρχιτεκτονικής.
  - Συμπλήρωση με πληροφορίες από άλλα τμήματα του ΣΣ ΚΑΠ, όπου κρίνεται σκόπιμο.
  - Επανεξέταση και αναθεώρηση της Λογικής Παρέμβασης, λαμβάνοντας υπόψη τις τροποποιήσεις που έχουν επέλθει στο ΣΣ ΚΑΠ.
- Εξέταση των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων της αξιολόγησης και καθορισμός των κριτηρίων αξιολόγησης που θα εξεταστούν.

Υπόδειγμα Λογικής Παρέμβασης της Πράσινης Αρχιτεκτονικής (ΠΑ)

Διαφορά μεταξύ της αξιολόγησης ενός Ειδικού Στόχου (ΕΣ) και της αξιολόγησης της Πράσινης Αρχιτεκτονικής (ΠΑ)

Διάσταση	Αξιολόγηση Ειδικού Στόχου (ΕΣ4 / ΕΣ5 / ΕΣ6)	Αξιολόγηση της Πράσινης Αρχιτεκτονικής (ΠΑ)
1. Σκοπός	Επιπτώσεις του ΣΣ ΚΑΠ σε έναν συγκεκριμένο ΕΣ, με βάση τα μέσα πολιτικής που έχουν προγραμματιστεί για την επίτευξη του εν λόγω στόχου.	Το σύνολο των περιβαλλοντικών και κλιματικών στοιχείων του ΣΣ ΚΑΠ, καθώς και οι συνδυασμένες επιπτώσεις και οι αλληλεπιδράσεις τους στο πλαίσιο των Ειδικών Στόχων 4, 5 και 6.
2. Εύρος των μέσων πολιτικής	Περιλαμβάνει μόνο τα μέσα που έχουν προγραμματιστεί για την επίτευξη του συγκεκριμένου Ειδικού Στόχου (ΕΣ).	Περιλαμβάνει όλα τα μέσα που έχουν προγραμματιστεί για την επίτευξη των Ειδικών Στόχων 4, 5 και 6 (ΕΣ4–ΕΣ6).
3. Εστίαση της αξιολόγησης	Επιπτώσεις που σχετίζονται με έναν συγκεκριμένο ΕΣ, με περιορισμένη δυνατότητα αποτύπωσης των αλληλεπιδράσεων μεταξύ διαφορετικών ΕΣ.	**Έμφαση στα πολλαπλά οφέλη, στις ενδεχόμενες αντισταθμίσεις και στους συμβιβασμούς (trade-offs), καθώς και στις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των μέσων πολιτικής της Πράσινης Αρχιτεκτονικής και μεταξύ των ΕΣ 4, 5 και 6, με ανάλυση σε επίπεδο συνολικού συστήματος**
4. Κριτήρια αξιολόγησης (αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, συνοχή)	- Αξιολόγηση τουλάχιστον της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας, με βάση τη Λογική Παρέμβασης του ΣΣ ΚΑΠ και τις κατευθυντήριες γραμμές του FoS. - Αξιολόγηση της συνοχής εντός ενός συγκεκριμένου Ειδικού Στόχου (ΕΣ)..	- Αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα: Εφαρμόζεται η ίδια προσέγγιση με εκείνη της αξιολόγησης ενός ΕΣ. Οι υφιστάμενες αναλύσεις των Ειδικών Στόχων μπορούν να αξιοποιηθούν ως εισροές για την αξιολόγηση. - Η εις βάθος ανάλυση της **συνοχής**, με στόχο την ερμηνεία των λόγων για τους οποίους προκύπτουν οι συνδυασμένες επιπτώσεις.
5. Χρονοδιάγραμμα και διασύνδεση με άλλες αξιολογήσεις	Διενεργείται κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ, σύμφωνα με τα εθνικά Σχέδια Αξιολόγησης, και κατά κανόνα επικεντρώνεται σε συγκεκριμένους ΕΣ.	Διενεργείται κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ και μπορεί να συμβάλει στην εκ των υστέρων (ex-post) αξιολόγηση του ΓΣ2. Μπορεί να συμπληρώνει ή να υποκαθιστά τις αξιολογήσεις των επιμέρους ΕΣ, υπό την προϋπόθεση ότι οι επιπτώσεις σε κάθε ΕΣ παραμένουν διακριτές και μπορούν να προσδιοριστούν.

Προτεινόμενο μοντέλο αξιολόγησης της Πράσινης Αρχιτεκτονικής (ΠΑ)

Οι κατευθυντήριες γραμμές του ΕΗ επικεντρώνονται στην αξιολόγηση τριών βασικών πτυχών:

- Επιπτώσεις που προκύπτουν από την αλληλεπίδραση των μέσων πολιτικής που συμβάλλουν στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων 4, 5 και 6 (**αποτελεσματικότητα**)
- Γιατί και πως προέκυψαν οι συγκεκριμένες επιπτώσεις (**συνοχή**)
- Ο βαθμός στον οποίο οι επιπτώσεις αυτές επιτεύχθηκαν με οικονομικά αποδοτικό και απλό τρόπο, δηλαδή με αποτελεσματική χρήση των πόρων και περιορισμένη πολυπλοκότητα. (**αποδοτικότητα**)

Προτεινόμενο ερώτημα αξιολόγησης	Προτεινόμενοι Παράγοντες Επιτυχίας (FoS)
ΕΑ1: Σε ποιον βαθμό το σύνολο των μέσων πολιτικής που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της ΠΑ έχει συμβάλει στην αποτελεσματικότητα του ΣΣ ΚΑΠ ως προς την επίτευξη καθενός από τους ειδικούς περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους;	FoS 4.1.1 – 6.2.2 προσαρμοσμένοι ώστε να αξιολογούν την επιτυχία του συνδυασμού των μέσων πολιτικής της ΠΑ που έχουν εφαρμοστεί, αντί της στήριξης που παρέχεται από την ΚΑΠ γενικότερα.
ΕΑ2: Σε ποιον βαθμό το σύνολο των μέσων πολιτικής που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της ΠΑ έχει συμβάλει στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του ΣΣ ΚΑΠ ως προς το περιβάλλον και το κλίμα, σε σύγκριση με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο;	Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις έχουν αυξηθεί σε σύγκριση με την περίοδο 2014–2022.
ΕΑ3: Σε ποιον βαθμό και με ποιον τρόπο τα μέσα πολιτικής που αποτελούν μέρος της ΠΑ λειτούργησαν συμπληρωματικά και συνεργατικά μεταξύ τους, συμβάλλοντας στην επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων της ΚΑΠ; Παρατηρήθηκαν αντικρουόμενες επιδράσεις ή/και επικαλύψεις μεταξύ των μέσων αυτών;	Τα μέσα πολιτικής της ΠΑ λειτούργησαν συμπληρωματικά μεταξύ τους, συμβάλλοντας στην επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων της ΚΑΠ.
ΕΑ4: Σε ποιον βαθμό και με ποιον τρόπο τα μέσα πολιτικής που δεν εντάσσονται στην ΠΑ υποστήριξαν ή παρεμπόδισαν τη συμβολή της ΠΑ στην επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων της ΚΑΠ;	Τα μέσα πολιτικής των ΣΣ ΚΑΠ που δεν εντάσσονται στην ΠΑ συνέβαλαν υποστηρικτικά στη λειτουργία της ΠΑ, ενισχύοντας την επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων της ΚΑΠ.
ΕΑ5: Σε ποιον βαθμό και με ποιον τρόπο η εφαρμογή της ΠΑ έχει συμβάλει στην επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων που απορρέουν από τα μέσα περιβαλλοντικής και κλιματικής πολιτικής;	Η εφαρμογή της ΠΑ συνέβαλε στην επίτευξη συγκεκριμένων μακροπρόθεσμων επιδιώξεων και στόχων που απορρέουν από τα μέσα περιβαλλοντικής και κλιματικής πολιτικής.
ΕΑ6: Σε ποιον βαθμό η εφαρμογή της ΠΑ χαρακτηρίζεται από απλότητα όσον αφορά το διοικητικό κόστος τόσο για τους δικαιούχους όσο και για τις αρμόδιες διοικητικές αρχές;	Το διοικητικό κόστος εφαρμογής της ΠΑ ελαχιστοποιείται, τόσο για τους δικαιούχους όσο και για τις αρμόδιες διοικητικές αρχές.
ΕΑ7: Σε ποιον βαθμό δικαιολογείται το κόστος εφαρμογής της ΠΑ, λαμβανομένων υπόψη των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων που έχουν επιτευχθεί;	Η εφαρμογή της ΠΑ είναι οικονομικά αποδοτική.

Αποτελεσματικότητα
Συνοχή
Αποδοτικότητα

Λογική της Αξιολόγησης

EU CAP NETWORK

Αποτελεσματικότητα: Συμβολή στην επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων

- Επιμέρους μέσα πολιτικής της ΠΑ
- Επιμέρους μέσα πολιτικής της ΠΑ
- Επιμέρους μέσα πολιτικής της ΠΑ

Συνδυασμός μέσων πολιτικής ΠΑ

Δείκτες εκροών, αποτελεσμάτων και επιπτώσεων του PMEF, καθώς και άλλοι προαιρετικοί δείκτες.

ΕΑ1

ΕΣ4, ΕΣ5, ΕΣ6

ΕΑ2

Προηγούμενη Προγραμματική Περίοδος

Συνοχή: Εσωτερικοί και εξωτερικοί παράγοντες που οδηγούν σε συνέργειες και συμπληρωματικότητες

Γιατί και πώς?

Εξωτερικά μέσα πολιτικής

Μέσα πολιτικής των ΣΣ ΚΑΠ

- Συνδυασμός μέσων πολιτικής ΠΑ
- Επιμέρους μέσα πολιτικής της ΠΑ
- Επιμέρους μέσα πολιτικής της ΠΑ
- ...

ΕΑ3

Άλλα μέαα του ΣΣ ΚΑΠ

Άλλα μέσα του ΣΣ ΚΑΠ

ΕΑ4

Νομοθεσία ΕΕ

Εθνική Νομοθεσία

ΕΑ5

Προβλεπόμενη συνοχή

Σχεδιασμός των μέσων πολιτικής, ύψος των ενισχύσεων, προγραμματισμένες δαπάνες, ενισχυόμενες γεωργικές πρακτικές και γεωγραφική στόχευση.

Συνοχή στην πράξη

Βαθμός αξιοποίησης των μέσων πολιτικής, πραγματικές δαπάνες κ.λπ.

Συμπληρωματικότητες, συνέργειες, αντικρουόμενες επιδράσεις (trade-offs) ή/και αντιφάσεις.

Γιατί και πώς?

Αποδοτικότητα: Η αποτελεσματικότητα της Πράσινης Αρχιτεκτονικής (ΠΑ) σε σχέση με το κόστος εφαρμογής της

Σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας = Αποτελεσματικότητά της ΠΑ / Συνολικό κόστος της ΠΑ (ενισχύσεις προς τους δικαιούχους + διοικητικό κόστος)

- Υποστήριξη στους δικαιούχους → Χρηματοδοτική στήριξη που καταβάλλεται στους δικαιούχους της παρέμβασης
- Διοικητικά κόστη → Μη αποζημιούμενο διοικητικό κόστος που επιβαρύνει τους δικαιούχους; Διοικητικό κόστος για τις αρμόδιες διοικητικές αρχές

ΕΑ6

ΕΑ7

Σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας

Πώς προσεγγίζεται ο σχεδιασμός αυτός στην πράξη; ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Μέρος ΙΙΙ

Γιατί είναι σημαντική η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της Πράσινης Αρχιτεκτονικής (ΠΑ);

- Επιτρέπει την αξιολόγηση των συνδυασμένων επιπτώσεων της ΠΑ σε σχέση με τους περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους, με έμφαση στους συνδυασμούς των μέσων πολιτικής της Πράσινης Αρχιτεκτονικής και όχι στις επιμέρους παρεμβάσεις και
- Επιτρέπει τη σύγκριση του επιπέδου περιβαλλοντικής φιλοδοξίας του Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ (ΣΣ ΚΑΠ) για την περίοδο 2023–2027 με εκείνο της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου.
- **Προϋποθέτει υλοποίηση**

Αποτελεί τη βασική συνιστώσα για την αξιολόγηση της Πράσινης Αρχιτεκτονικής (ΠΑ).

Αποτελεσματικότητα: Πεδίο εφαρμογής της αξιολόγησης

- **Υποχρεωτικό στοιχείο του πεδίου εφαρμογής (βασική συνιστώσα της συνολικής αξιολόγησης):** Αξιολόγηση του βαθμού στον οποίο η ΠΑ συνέβαλε στην αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων του ΣΣ ΚΑΠ)\ ως προς την επίτευξη καθενός από τους περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους της ΚΑΠ, με έμφαση στις σωρευτικές επιπτώσεις του συνδυασμού των μέσων πολιτικής της Πράσινης Αρχιτεκτονικής.
- **Προαιρετικό στοιχείο του πεδίου εφαρμογής:** Σύγκριση των επιπτώσεων, των αποτελεσμάτων, των εκροών και των χρηματοδοτικών κατανομών με τα αντίστοιχα στοιχεία της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου.
- **Συνιστάται η συμπλήρωση της αξιολόγησης με:**
  - Ανάλυση συνοχής: Εξέταση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ των μέσων πολιτικής της Πράσινης Αρχιτεκτονικής, με σκοπό τον εντοπισμό των αντικρουόμενων επιδράσεων (trade-offs) και των συνεργειών μεταξύ των επιπτώσεων στους διαφορετικούς περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους, καθώς και την κατανόηση των λόγων και των μηχανισμών μέσω των οποίων προέκυψαν οι επιπτώσεις αυτές.
  - Ανάλυση αποδοτικότητας: Εξέταση του βαθμού στον οποίο η εφαρμογή των μέσων πολιτικής της Πράσινης Αρχιτεκτονικής πραγματοποιήθηκε με τη μεγαλύτερη δυνατή σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας και με την ελάχιστη δυνατή πολυπλοκότητα, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους για την επίτευξη των οποίων σχεδιάστηκαν.

Προτεινόμενα Ερωτήματα Αξιολόγησης (ΕΑ) και Παράγοντες Επιτυχίας (FoS) για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας

Ερώτημα αξιολόγησης	Παράγοντας Επιτυχίας
ΕΑ1: Σε ποιον βαθμό ο συνδυασμός των μέσων πολιτικής που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της ΠΑ έχει συμβάλει στην αποτελεσματικότητα του ΣΣ ΚΑΠ ως προς την επίτευξη καθενός από τους ειδικούς περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους;	- Ανάλυση σε επιμέρους ερωτήματα και αντίστοιχους Παράγοντες Επιτυχίας (FoS), που αντικατοπτρίζουν τα διάφορα βασικά στοιχεία που πρέπει να αξιολογηθούν.- - Τα επιμέρους ερωτήματα και οι σχετικοί Παράγοντες Επιτυχίας (FoS) που προτείνονται στις κατευθυντήριες γραμμές για την Πράσινη Αρχιτεκτονική (ΠΑ) βασίζονται σε εκείνα που προτείνονται στις κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση του κριτηρίου της αποτελεσματικότητας, καθώς και στους συνιστώμενους Παράγοντες Επιτυχίας του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475. - Οι Παράγοντες Επιτυχίας FoS 4.1.1–6.2.2 έχουν προσαρμοστεί ώστε να αξιολογείται η επιτυχία του συνδυασμού των μέσων πολιτικής της Πράσινης Αρχιτεκτονικής που έχουν εφαρμοστεί.
ΕΑ2: Σε ποιον βαθμό ο συνδυασμός των μέσων πολιτικής που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της ΠΑ έχει συμβάλει στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του ΣΣ ΚΑΠ ως προς την επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων, σε σύγκριση με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο;	Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις αυξήθηκαν σε σύγκριση με την περίοδο 2014–2022.

Αποτελεσματικότητα της ΠΑ: Ανάγκες σε δεδομένα και δείκτες

Βασικοί δείκτες:

–Δείκτες επιπτώσεων του Πλαισίου Παρακολούθησης και Αξιολόγησης Επιδόσεων (PMEF), καθώς και συμπληρωματικοί/προαιρετικοί πρόσθετοι δείκτες επιπτώσεων.

–Δείκτες αποτελεσμάτων του PMEF – π.χ. χρήση τους για την κατά προσέγγιση εκτίμηση των επιδράσεων της ΠΑ, σε συνδυασμό με τη Βιβλιοθήκη Τεκμηρίωσης Γεωργικών Πρακτικών (Farming Practices Evidence Library) και τον Κατάλογο Παρεμβάσεων της ΚΑΠ (Catalogue of CAP Interventions).

–Δείκτες εκροών του PMEF – π.χ. χρήση τους για τη χαρτογράφηση του επιπέδου φιλοδοξίας σε σύγκριση με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο.

Πηγές δεδομένων:-

–Ευρύ φάσμα περιβαλλοντικών βάσεων δεδομένων, ανάλογα με τα βασικά στοιχεία που εξετάζονται.

– FADN/FSDN,

– LPIS (IACS, δεδομένα αρχής πληρωμών)

–Πρόσθετες έρευνες σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

–Συνεντεύξεις και ομάδες εστίασης.

Μέθοδοι αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας της Πράσινης Αρχιτεκτονικής

Μέθοδος	Πότε χρησιμοποιείται
Προσεγγίσεις περιβαλλοντικής-οικονομικής και οικονομετρικής μοντελοποίησης	Προσομοιώσεις επιπτώσεων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο Όταν η συγκρότηση ομάδων ελέγχου δεν είναι εφικτή
Προηγμένες προσεγγίσεις αξιολόγησης που βασίζονται σε στατιστικές μεθόδους	Αξιολογήσεις καθαρών επιπτώσεων, εφόσον υπάρχουν επαρκή δεδομένα για τις ομάδες ελέγχου πριν από την εφαρμογή και κατά τη διάρκεια αυτής.
Προσέγγιση βασισμένη στις γεωργικές πρακτικές με τη χρήση συντελεστών επιπτώσεων	Επιτρέπει την κατά προσέγγιση εκτίμηση και τη γενική αξιολόγηση των επιπτώσεων των μέσων πολιτικής της ΠΑ, όταν τα διαθέσιμα δεδομένα παρακολούθησης είναι περιορισμένα.
Ποιοτικές προσεγγίσεις	Εναλλακτική λύση έναντι των ποσοτικών μεθόδων, όταν εξακολουθούν να υπάρχουν κενά στα δεδομένα. Τριγωνοποίηση για την επικύρωση των ευρημάτων των ποσοτικών μεθόδων.
Βαθμολογίες επιπτώσεων σε συνδυασμό με συμμετοχικά εργαστήρια εμπειρογνωμόνων	Σύγκριση των μεταβολών στις τιμές των βασικών δεικτών με τους καθορισμένους στόχους, προκειμένου να διαμορφωθεί μια συνολική εικόνα του βαθμού αποτελεσματικότητας της ΠΑ ως προς τα βασικά στοιχεία που εξετάζονται.
Προσεγγίσεις χαρτογράφησης μέσω αντιστοίχισης δεικτών	Σύγκριση του επιπέδου φιλοδοξίας ή/και των επιπτώσεων μεταξύ των προγραμματικών περιόδων. Απαιτείται αντιστοίχιση των δεικτών όταν αυτοί έχουν αναθεωρηθεί ή όταν έχουν προστεθεί νέοι δείκτες κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο.

Αποτελεσματικότητα: Τύποι αποτελεσμάτων και συστάσεις

Ερώτημα Αξιολόγησης	Τύποι αποτελεσμάτων	Επιπτώσεις στην ανάλυση της συνοχής και της αποδοτικότητας
Σε ποιον βαθμό ο συνδυασμός των μέσων πολιτικής που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της ΠΑ έχει συμβάλει στην αποτελεσματικότητα του ΣΣ ΚΑΠ ως προς την επίτευξη καθενός από τους ειδικούς περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους;	Καθαρές επιδράσεις του συνδυασμού των μέσων πολιτικής της Πράσινης Αρχιτεκτονικής (ΠΑ) στους βασικούς περιβαλλοντικούς και κλιματικούς δείκτες. Συμβολή της Πράσινης Αρχιτεκτονικής (ΠΑ) στην επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων.	Συνοχή: Συμβάλλει στον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής και της εστίασης της ανάλυσης των συνεργειών και των αντικρουόμενων επιδράσεων (trade-offs), καθώς και στη διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο αυτές μπορούν να συσχετιστούν με τον σχεδιασμό της ΠΑ. Αποδοτικότητα: Καθορίζει το πεδίο εφαρμογής και την εστίαση της ανάλυσης αποδοτικότητας, παρέχοντας τον αριθμητή για την αξιολόγηση της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας.
Σε ποιον βαθμό ο συνδυασμός των μέσων πολιτικής που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της ΠΑ έχει συμβάλει στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του ΣΣ ΚΑΠ ως προς την επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων, σε σύγκριση με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο;	Χαρτογράφηση των εισροών και των εκροών σε σχέση με τα επίπεδα φιλοδοξίας και σύγκριση των επιπτώσεων μεταξύ των προγραμματικών περιόδων.	Μια φιλόδοξη αξιολόγηση θα μπορούσε να επιχειρήσει να εξετάσει επίσης τη συνοχή και την αποδοτικότητα σε σύγκριση με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο. Σε μια τέτοια περίπτωση, τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας στο πλαίσιο του ΕΑ2 θα συνέβαλλαν στον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής και της εστίασης των αναλύσεων συνοχής και αποδοτικότητας. Οι αναλύσεις αυτές, με τη σειρά τους, θα παρείχαν το απαραίτητο πλαίσιο και την αιτιολόγηση για τις μεταβολές στα επίπεδα φιλοδοξίας και στις επιπτώσεις που προσδιορίστηκαν στο πλαίσιο του ΕΑ2.

Πώς προσεγγίζεται ο σχεδιασμός αυτός στην πράξη;
ΣΥΝΟΧΗ

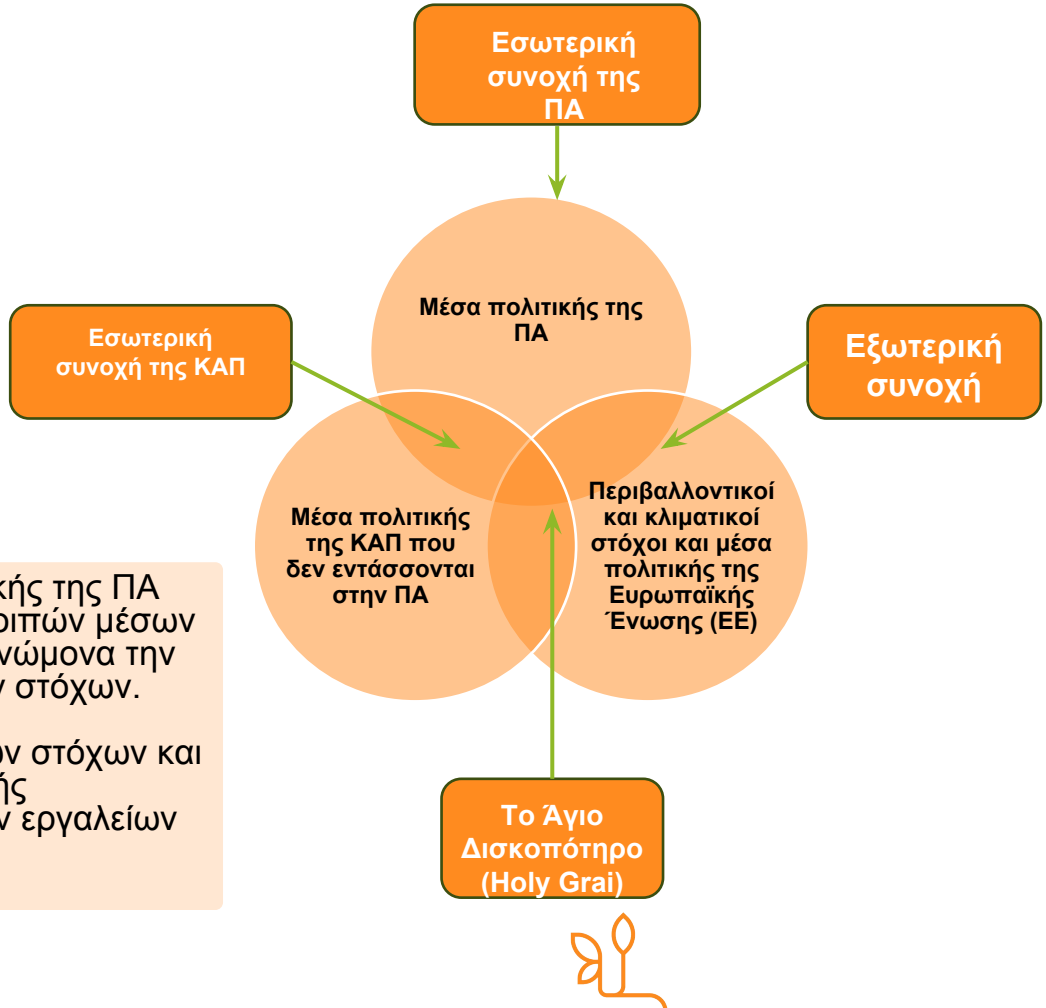
Μέρος IV

Γιατί είναι σημαντική η αξιολόγηση της συνοχής της Πράσινης Αρχιτεκτονικής (ΠΑ);

- Βελτίωση της νομοθεσίας της ΕΕ (EU Better Regulation): Εξέταση του βαθμού στον οποίο διαφορετικές δράσεις ή πολιτικές αλληλοσυμπληρώνονται.
  - Αποφυγή αντικρουόμενων μηνυμάτων πολιτικής και κινήτρων προς τους γεωργούς.
  - Μεγιστοποίηση των επιπτώσεων της ΠΑ και της ΚΑΠ, σε ένα πλαίσιο πολλαπλών απαιτήσεων και υποχρεώσεων.
  - Μείωση της διοικητικής πολυπλοκότητας και του διοικητικού φόρτου.
  - Αποτελεσματική συμβολή στην επίτευξη των ευρύτερων εθνικών και ενωσιακών περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων

- Παράλληλα, επιδιώκεται η μετάβαση από την αποσπασματική αξιολόγηση μεμονωμένων παρεμβάσεων ή Ειδικών Στόχων (ΕΣ), ανεξάρτητα ο ένας από τον άλλον («silo»), σε μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση αξιολόγησης.

Τρεις διαστάσεις της συνοχής

- Αλληλεπίδραση μεταξύ: 1) των μέσων πολιτικής της ΠΑ και 2) των μέσων πολιτικής της ΠΑ και των λοιπών μέσων της ΚΑΠ που δεν εντάσσονται σε αυτήν, με γνώμονα την επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων.
- Συμβολή στην επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων και επιδιώξεων της περιβαλλοντικής και κλιματικής νομοθεσίας, καθώς και των συναφών εθνικών εργαλείων σχεδιασμού.

Μέσα πολιτικής της ΠΑ
Όλα τα μέσα πολιτικής της ΚΑΠ που έχουν σχεδιαστεί ώστε να συμβάλλουν στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων 4–6.
Κατ' ελάχιστον:
Πρότυπα Καλής Γεωργικής και Περιβαλλοντικής Κατάστασης (ΚΓΠΚ/GAEC)
Οικολογικά Σχήματα (Eco-schemes)
Παρεμβάσεις για το περιβάλλον και το κλίμα (ENVCLIM)
Ενισχύσεις για περιοχές με ειδικά μειονεκτήματα (ASD)
Πράσινες επενδύσεις

Μέσα πολιτικής της ΚΑΠ που δεν εντάσσονται στην ΠΑ
Όλα τα μέσα πολιτικής της ΚΑΠ που δεν έχουν σχεδιαστεί ώστε να συμβάλλουν στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων 4–6 (ΕΣ4–ΕΣ6).

Μέσα περιβαλλοντικής και κλιματικής πολιτικής

Περιλαμβάνονται στο Παράρτημα XIII:: Οδηγία για τους οικοτόπους και Οδηγία για τα πτηνά.
Κανονισμός για τη χρήση γης, την αλλαγή χρήσης γης και τη δασοπονία (LULUCF). Κανονισμός για τον επιμερισμό των προσπαθειών. Οδηγία για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Οδηγία για την ενεργειακή απόδοση.
Κανονισμός για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα. Οδηγία-πλαίσιο της ΕΕ για τα ύδατα. Οδηγία για τη νιτρορύπανση. Οδηγία για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα. Οδηγία για τη μείωση των εθνικών εκπομπών ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων. Οδηγία για την ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων.

Άλλα συναφή: Κανονισμός για την αποκατάσταση της φύσης. Στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Κανονισμός για τις απορροφήσεις άνθρακα και την ανθρακοδεσμευτική γεωργία. Στρατηγική της ΕΕ για το μεθάνιο. Οδηγία για την παρακολούθηση και την ανθεκτικότητα του εδάφους. Στρατηγική της ΕΕ για το έδαφος με ορίζοντα το 2030. Κανονιστικό πλαίσιο για τη βιολογική παραγωγή και Σχέδιο Δράσης για την Ανάπτυξη της Βιολογικής Παραγωγής. Οδηγία για τις πλημμύρες. Κανονισμός σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την επαναχρησιμοποίηση των υδάτων. Δασική Στρατηγική της ΕΕ. Πρωτοβουλία της ΕΕ για τους επικονιαστές.

Προτεινόμενα Ερωτήματα Αξιολόγησης (ΕΑ) και Παράγοντες Επιτυχίας (FoS) για την αξιολόγηση της συνοχής

Ερώτημα αξιολόγησης	Παράγοντας επιτυχίας
ΕΑ3: Σε ποιον βαθμό και με ποιον τρόπο τα μέσα πολιτικής που αποτελούν μέρος της ΠΑ λειτούργησαν συμπληρωματικά και συνεργατικά μεταξύ τους, συμβάλλοντας στην επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων της ΚΑΠ; Παρατηρήθηκαν αντικρουόμενες επιδράσεις (trade-offs) ή/και επικαλύψεις μεταξύ των μέσων αυτών;	Τα μέσα πολιτικής της ΠΑ λειτούργησαν συμπληρωματικά μεταξύ τους, συμβάλλοντας στην επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων της ΚΑΠ.
ΕΑ4: Σε ποιον βαθμό και με ποιον τρόπο τα μέσα πολιτικής της ΠΑ και τα μέσα πολιτικής που δεν εντάσσονται σε αυτήν λειτούργησαν συνεργατικά, συμβάλλοντας στην επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων της ΚΑΠ;	Τα μέσα πολιτικής της ΠΑ και τα λοιπά μέσα πολιτικής που δεν εντάσσονται σε αυτήν, στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ, λειτούργησαν συνεργατικά, συμβάλλοντας στην επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων της ΚΑΠ.
ΕΑ5: Σε ποιον βαθμό και με ποιον τρόπο η εφαρμογή της ΠΑ έχει συμβάλει στην επίτευξη των στόχων και επιδιώξεων της περιβαλλοντικής και κλιματικής νομοθεσίας, καθώς και των σχετικών εργαλείων σχεδιασμού;	Η εφαρμογή της ΠΑ συνέβαλε στην επίτευξη συγκεκριμένων στόχων και επιδιώξεων της περιβαλλοντικής και κλιματικής νομοθεσίας, καθώς και των σχετικών εργαλείων σχεδιασμού.

Επίπεδα της Πράσινης Αρχιτεκτονικής και οι μεταξύ τους συνέργειες

Επίπεδο	Περιγραφή	Συνεισφορά στη Συνέργεια
Αιρεσιμότητα	Υποχρεωτικές προϋποθέσεις (π.χ. GAEC, SMR) για όλους τους δικαιούχους	Εξασφαλίζει ελάχιστα πρότυπα για το έδαφος, το νερό, τη βιοποικιλότητα σε όλη την έκταση
Οικολογικά Σχήματα (Eco-schemes)	Εθελοντικές ετήσιες ενισχύσεις για περιβαλλοντικές/κλιματικές πρακτικές	Ενθαρρύνουν τους γεωργούς να υπερβούν τη βάση – π.χ. αγροοικολογικές πρακτικές
Αγροπεριβαλλοντικά-Κλιματικά Μέτρα (ΑΕΚΜ)	Πολυετείς δεσμεύσεις για στοχευμένες δράσεις	Επιτρέπουν βαθύτερες και πιο στοχευμένες παρεμβάσεις, ειδικά σε ευαίσθητες περιοχές (ευπρόσβλητες σε νιτρικά ζώνες ή περιοχές Natura 2000)

Παραδείγματα συνεργειών ανά Περιβαλλοντικό Στόχο

Περιβαλλοντικός Στόχος	Παράδειγμα Συνέργειας
Έδαφος	GAEC αποτρέπει διάβρωση, eco-schemes ενθαρρύνουν φυτοκάλυψη και γονιμότητα, ΑΕΚΜ αυξάνουν οργανική ουσία
Ύδατα	Ζώνες ανάσχεσης μέσω GAEC, μείωση εισροών μέσω eco-schemes, ΑΕΚΜ για προστασία υδάτων σε ζώνες νιτρορρύπανσης
Βιοποικιλότητα	Προστασία στοιχείων τοπίου μέσω αιρεσιμότητας, eco-schemes για διαφοροποίηση καλλιεργειών, ΑΕΚΜ για αποκατάσταση οικοτόπων

Συνοχή της ΠΑ: Πηγές δεδομένων και δείκτες

- **Σχεδιασμός :** Η «επιδιωκόμενη» συνοχή, όπως προκύπτει από τον σχεδιασμό των μέσων πολιτικής της ΠΑ στο ΣΣ ΚΑΠ.
  - Προβλεπόμενη συμβολή στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων 4–6.
  - Κριτήρια επιλεξιμότητας.
  - Υποστηριζόμενες λύσεις και γεωργικές πρακτικές.
  - Κοινοί στόχοι και λογική αλληλουχία μεταξύ των μέσων πολιτικής της Πράσινης Αρχιτεκτονικής.
  - Γεωγραφική αλληλοεπικάλυψη της στόχευσης με περιοχές περιβαλλοντικής και κλιματικής προτεραιότητας.
  - Συμπληρωματικές κατανομές χρηματοδοτικών πόρων.

- Αξιοποίηση των εγγράφων του ΣΣ ΚΑΠ, της Λογικής Παρέμβασης και των εκ των προτέρων (ex-ante) αξιολογήσεων.

- *Για την εξωτερική συνοχή:* Εις βάθος εξέταση των εργαλείων περιβαλλοντικού και κλιματικού σχεδιασμού, όπως τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών και τα Πλαίσια Δράσεων Προτεραιότητας.

- **Στην πράξη:** «Παρατηρούμενη συνοχή κατά την εφαρμογή»
  - Δείκτες εκροών για την ποσοτικοποίηση του βαθμού υιοθέτησης και εφαρμογής των παρεμβάσεων.
  - Χωρικές αναλύσεις για την αξιολόγηση της γεωγραφικής αλληλοεπικάλυψης κατά την εφαρμογή διαφορετικών μέσων πολιτικής της ΠΑ ή του βαθμού εφαρμογής τους σε γεωγραφικές περιοχές προτεραιότητας που καθορίζονται από εξωτερικά εργαλεία περιβαλλοντικού σχεδιασμού (π.χ. ευπρόσβλητες στη νιτρορύπανση ζώνες, υδατικά συστήματα που δεν επιτυγχάνουν καλή κατάσταση, περιοχές Natura 2000).
  - Δεδομένα σχετικά με τα χαρακτηριστικά των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, προκειμένου να εξεταστεί η σχέση μεταξύ της υιοθέτησης παρεμβάσεων της ΠΑ και λοιπών παρεμβάσεων της ΚΑΠ, αφενός, και των περιβαλλοντικών και κλιματικών επιδόσεων, αφετέρου.
  - Πραγματοποιηθείσες δαπάνες για την αξιολόγηση της σχετικής βαρύτητας των διαφορετικών μέσων πολιτικής στο συνολικό σύστημα υλοποίησης του ΣΣ ΚΑΠ.
  - Παράγοντες σχεδιασμού, διοίκησης ή διακυβέρνησης που διευκολύνουν ή παρεμποδίζουν τη συνοχή.

- Αξιοποίηση δεδομένων από το Πλαίσιο Παρακολούθησης και Αξιολόγησης Επιδόσεων (PMEF), το Δίκτυο Γεωργικής Λογιστικής Πληροφόρησης (FADN) / Δίκτυο Δεδομένων για τη Βιωσιμότητα των Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων (FSDN), το Σύστημα Αναγνώρισης Αγροτεμαχίων (LPIS) / Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΟΣΔΕ/IACS), τα δεδομένα των οργανισμών πληρωμών, πρόσθετες έρευνες σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις, συνεντεύξεις και ομάδες εστίασης.

Συλλογή δεδομένων

Προσέγγιση	Πότε χρησιμοποιείται
Ανάλυση του βαθμού υιοθέτησης και συμμετοχής (π.χ. εκτάσεις που εντάσσονται σε Οικολογικά Σχήματα, συμμετοχή σε γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα – AECMs).	Για την αξιολόγηση του βαθμού στον οποίο χρησιμοποιούνται τα μέσα πολιτικής της ΠΑ. Για τον εντοπισμό του επιμερισμού των υποχρεώσεων και της ολοκλήρωσης μεταξύ των μέσων πολιτικής της ΠΑ.
Ανάλυση χωρικής επικάλυψης (π.χ. βαθμός υιοθέτησης παρεμβάσεων σε σχέση με τις ζώνες των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών – RBMP ή τις περιοχές Natura 2000).	Για την αξιολόγηση της γεωγραφικής στόχευσης των παρεμβάσεων. Όταν η συνοχή με τα εργαλεία σχεδιασμού (π.χ. Οδηγία-Πλαίσιο για τα Ύδατα – WFD, Οδηγία για τη Νιτρορύπανση – ND) είναι ιδιαίτερα σημαντική.
Ανάλυση σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης (π.χ. πρότυπα χρήσης εισροών βάσει δεδομένων FADN, δεδομένα FSDN, εξειδίκευση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, επιπτώσεις από τη χρήση γης).	Για την εξέταση του τρόπου με τον οποίο οι παρεμβάσεις της ΠΑ και οι λοιπές παρεμβάσεις της ΚΑΠ επηρεάζουν τις γεωργικές πρακτικές και τη χρήση γης. Κατά την ανάλυση της συνοχής μεταξύ διαφορετικών τύπων γεωργικών εκμεταλλεύσεων ή περιφερειών. Για αξιολογήσεις που απαιτούν λεπτομερή ανάλυση σε επίπεδο γεωργικών εισροών ή συστημάτων παραγωγής.
Χρηματοοικονομική ανάλυση (π.χ. μερίδιο του προϋπολογισμού, ποσοστά απορρόφησης πόρων, στοχευμένη κατανομή χρηματοδοτήσεων).	Για την αξιολόγηση του κατά πόσον η χρηματοδότηση υποστηρίζει τη συνοχή. Για την ανάλυση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και τη σύγκριση των μέσων πολιτικής της ΠΑ με τα λοιπά μέσα πολιτικής της ΚΑΠ.
- Συνεντεύξεις με ενδιαφερόμενα μέρη.	Για τη διερεύνηση πρακτικών ζητημάτων που προκύπτουν κατά την εφαρμογή. Όταν επιδιώκεται η εις βάθος και πολυδιάστατη κατανόηση των ζητημάτων μέσα από ατομικές απόψεις και εμπειρίες.
Έρευνες με ερωτηματολόγια.	Όταν επιδιώκεται η συμμετοχή ευρύτερου φάσματος ενδιαφερόμενων μερών. Για τη συμπλήρωση των συνεντεύξεων με μια ευρύτερη οπτική.
Ομάδες εστίασης και εργαστήρια.	Όταν απαιτείται η συγκέντρωση διαφορετικών απόψεων. Για τη συζήτηση της συνοχής μεταξύ των μέτρων της ΠΑ και των λοιπών μέτρων της ΚΑΠ. Για τη διερεύνηση αντικρουόμενων επιδράσεων (trade-offs) και τη διαμόρφωση κοινής κατανόησης.
Μέθοδος Delphi.	Για τη σύνθεση των εκτιμήσεων εμπειρογνωμόνων όταν δεν υπάρχουν επαρκή και αξιόπιστα δεδομένα. Όταν επιδιώκεται η αξιολόγηση της συνολικής λειτουργίας του συστήματος ή ο καθορισμός προτεραιοτήτων.
Βιβλιογραφική ανασκόπηση.	Για τη συγκέντρωση πληροφοριών σχετικά με τις επιπτώσεις των μέσων πολιτικής που δεν εντάσσονται στην ΠΑ. Για την τριγωνοποίηση των ευρημάτων και την επικύρωση των αποτελεσμάτων.
Ανάλυση μελετών περίπτωσης.	Όταν η αξιολόγηση εστιάζει σε συγκεκριμένες περιφέρειες, θεματικές ενότητες ή μέσα πολιτικής. Για τη διερεύνηση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ των μέσων πολιτικής της ΠΑ, των λοιπών μέσων της ΚΑΠ και των εξωτερικών πολιτικών. Για την εις βάθος διερεύνηση των διαδικασιών και των τρόπων εφαρμογής των παρεμβάσεων.

Ανάλυση

- **Βασικά ερωτήματα:** Υιοθετούνται τα μέσα πολιτικής της Πράσινης Αρχιτεκτονικής (ΠΑ) στις κατάλληλες περιοχές, από τους κατάλληλους δικαιούχους και στους κατάλληλους συνδυασμούς; Αποδίδουν οι παρεμβάσεις σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό και υποστηρίζει η χρηματοδοτική αρχιτεκτονική το επιδιωκόμενο επίπεδο περιβαλλοντικής φιλοδοξίας;

- **΄Εξι τύποι αλληλεπίδρασης μεταξύ των μέσων πολιτικής:** Συμπληρωματική δράση, αποκλίνουσα δράση, αντιφατική δράση, απουσία συνέργειας, επικαλύψεις και κενά.

Ενδεικτικός πίνακας προκαταρκτικής αξιολόγησης της συνοχής

	GAEC A	Ecoscheme A	ENVCLIM A	ENVCLIM B	Non prod. INVEST A
GA Instruments					
GAEC A					
Ecoscheme A	C+				
ENVCLIM A	C+	C++			
ENVCLIM B	C+	C++	O		
Non productive INVEST A	N	C+	C+	C+	
Non GA instruments					
BISS	C+	N	N	N	N
Productive INVEST A	N	C-	C--	C--	C-
EIP	N	C+	C++	C+	N
Env and climate planning tools					
WFD-RBMP	C+	C+	C++	C++	C++
Habitats and Birds Directive - PAF	N	C+	C+	C+	C+

Ενδεικτικά παραδείγματα δυνητικών συνεργειών και συγκρούσεων

Εσωτερική συνοχή

Παρέμβαση	Συνέργειες με άλλα μέσα πολιτικής	Δυνητικές συγκρούσεις με άλλα μέσα πολιτικής
Αιρεσιμότητα	Παρέχει μια κοινή γραμμή βάσης, ενισχύοντας τις επιπτώσεις των Οικολογικών Σχημάτων και των γεωργοπεριβαλλοντικών και κλιματικών μέτρων (AECMs). Ενισχύει την εφαρμογή ελάχιστων προτύπων σε ευρεία κλίμακα στο σύνολο της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης (UAA). Διασφαλίζει τη συνοχή όταν χρησιμοποιείται ως σημείο αναφοράς για τα εθελοντικά μέσα πολιτικής της Πράσινης Αρχιτεκτονικής (ΠΑ).	Η ανεπαρκής ή ανομοιογενής εφαρμογή ενδέχεται να υπονομεύσει την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων υψηλότερου επιπέδου φιλοδοξίας.
Eco-schemes	Μπορούν να βασίζονται στις απαιτήσεις της αιρεσιμότητας και να προετοιμάζουν τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις για την εφαρμογή πιο φιλόδοξων γεωργοπεριβαλλοντικών και κλιματικών μέτρων (AECMs). Λειτουργούν συμπληρωματικά προς τα γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα (AECMs), όταν συνδυάζονται κατάλληλα (π.χ. εκ περιτροπής βόσκηση σε συνδυασμό με ενισχύσεις για τη βιοποικιλότητα). Μπορούν να χρηματοδοτούν την ευρεία συμμετοχή των γεωργών, αυξάνοντας τη γεωγραφική κάλυψη των περιβαλλοντικών παρεμβάσεων.	Κίνδυνος διπλής χρηματοδότησης, εάν τα εθελοντικά καθεστώτα ενισχύσεων αποζημιώνουν δράσεις που απαιτούνται ήδη βάσει των Προτύπων Καλής Γεωργικής και Περιβαλλοντικής Κατάστασης (ΚΓΠΚ/GAEC). Σύγχυση ή περιττή επανάληψη παρεμβάσεων, εάν η στόχευσή τους επικαλύπτεται με εκείνη των γεωργοπεριβαλλοντικών και κλιματικών μέτρων (AECMs), χωρίς σαφή διαφοροποίηση. Κίνδυνος υποκατάστασης: οι γεωργοί ενδέχεται να προτιμούν απλούστερα Οικολογικά Σχήματα έναντι γεωργοπεριβαλλοντικών και κλιματικών μέτρων (AECMs) που έχουν μεγαλύτερο περιβαλλοντικό αντίκτυπο, αλλά συνεπάγονται αυξημένες απαιτήσεις. Οι επικαλύψεις μεταξύ των ενισχύσεων ενδέχεται να αυξήσουν τη διοικητική πολυπλοκότητα.

ΠΑ και μη ΠΑ ΚΑΠ

Παρέμβαση ΚΑΠ	Παραδείγματα δυνητικών συνεργειών	Παραδείγματα δυνητικών συγκρούσεων
Εισοδηματική στήριξη (BISS – CRISS, Συνδεδεμένη Εισοδηματική Στήριξη)	- Αξιοποίηση της συνδεδεμένης εισοδηματικής στήριξης για τα ψυχανθή, με σκοπό τη στήριξη της διατήρησης των εκτατικών συστημάτων κτηνοτροφίας	Χρήση της συνδεδεμένης εισοδηματικής στήριξης που συμβάλλει στη διατήρηση συστημάτων κτηνοτροφίας με υψηλή πυκνότητα ζωικού κεφαλαίου σε περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές.
Τομεακές παρεμβάσεις	Αξιοποίηση των τομεακών παρεμβάσεων για επενδύσεις σε εξοπλισμό και υποδομές στον τομέα της βιολογικής παραγωγής οπωροκηπευτικών και στις αντίστοιχες αλυσίδες εφοδιασμού. Το Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ (ΣΣ ΚΑΠ) προβλέπει τη διάθεση ενός ελάχιστου ποσοστού χρηματοδότησης σε μέτρα που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον.	Οι περιβαλλοντικές δράσεις που υποστηρίζονται μέσω της τομεακής στήριξης είναι περιορισμένες ή έχουν συμβολικό χαρακτήρα. Δεν πραγματοποιείται παρακολούθηση της περιβαλλοντικής αποτελεσματικότητας.

Εξωτερική συνοχή

Επιλεγμένη περιβαλλοντική και κλιματική νομοθεσία	Παραδείγματα συνεργειών και συμβολής της ΠΑ στην επίτευξη των στόχων της νομοθεσίας	Παραδείγματα δυνητικών συγκρούσεων μεταξύ της ΠΑ και της νομοθεσίας
Οδηγία-Πλαίσιο για τα Ύδατα (ΟΠΥ/WFD) (Οδηγία 2000/60/ΕΚ)	Τα Πρότυπα Καλής Γεωργικής και Περιβαλλοντικής Κατάστασης (ΚΓΠΚ) 4–6 προωθούν τον έλεγχο της διάβρωσης του εδάφους και τη δημιουργία ζωνών ανάσχεσης. Τα γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα (AECMs) και τα Οικολογικά Σχήματα υποστηρίζουν τη μείωση της χρήσης γεωργικών εισροών κοντά σε υδατικά συστήματα. Η χωρική στόχευση επιτρέπει την ευθυγράμμιση των παρεμβάσεων με τις περιοχές προτεραιότητας που καθορίζονται στα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (RBMP).	Ανεπαρκής στόχευση και περιορισμένη υιοθέτηση των μέτρων της ΠΑ σε λεκάνες απορροής υψηλού κινδύνου. Έλλειψη σύνδεσης μεταξύ του σχεδιασμού του ΣΣ ΚΑΠ και των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (RBMP). Κίνδυνος στήριξης αναποτελεσματικών γεωργικών πρακτικών σε περιβαλλοντικά ευαίσθητες ζώνες.
Οδηγίες για τους Οικοτόπους και τα Πτηνά (Οδηγίες 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ)	Τα Οικολογικά Σχήματα και το Πρότυπο Καλής Γεωργικής και Περιβαλλοντικής Κατάστασης 8 (ΚΓΠΚ 8) προωθούν τη διατήρηση και ανάπτυξη στοιχείων του τοπίου. Τα γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα (AECMs) υποστηρίζουν προσαρμοσμένες γεωργικές πρακτικές (π.χ. βόσκηση, κοπή χόρτου κ.λπ.) σε περιοχές σημαντικές για την προστασία τύπων οικοτόπων και ειδών που προστατεύονται από την ΕΕ και προσδιορίζονται στα Πλαίσια Δράσεων Προτεραιότητας (PAF). Οι μη παραγωγικές επενδύσεις συμβάλλουν στην αποκατάσταση των οικοτόπων.	Ανεπαρκής στόχευση και περιορισμένη υιοθέτηση των παρεμβάσεων της ΠΑ σε περιοχές Natura 2000 και σε γεωργικές περιοχές υψηλής φυσικής αξίας (HNV). Οι εξαιρέσεις από τις απαιτήσεις αιρεσιμότητας (π.χ. ΚΓΠΚ 8 και 9) αποδυναμώνουν την προστασία των οικοτόπων. Παρεμβάσεις της Πράσινης Αρχιτεκτονικής (ΠΑ) που έρχονται σε σύγκρουση με τις απαιτήσεις διαχείρισης των τύπων οικοτόπων και των ειδών που προστατεύονται από την ΕΕ.

Συσχέτιση των Αναγκών των Προγραμμάτων «Πρόγραμμα Θάλεια 2021-2027» και «Στρατηγικό Σχέδιο ΚΑΠ 2023-2027»

Πρόγραμμα Θάλεια 2021-2027 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ / ΑΝΑΓΚΕΣ	Στρατηγικό Σχέδιο ΚΑΠ 2023-2027									
	ΕΣ 4 Συμβολή στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στην προσαρμογή σε αυτή, καθώς και προώθηση της βιώσιμης ενέργειας					ΕΣ 5 Προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και της αποτελεσματικής διαχείρισης των φυσικών πόρων, όπως το νερό, έδαφος…					
	4.2 Κίνητρα και υποδομές για αύξηση της παραγωγής ΑΠΕ από κτηνοτροφικά απόβλητα	4.4 Αξιοποίηση ενέργεια από ΑΠΕ στην γεωργία	4.7 Ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων και υποστατικών	4.5 Μείωση εκπομπών αμμωνίας στην κτηνοτροφία από εντερική ζύμωση	4.6 Αύξηση των υποδομών και του εξοπλισμού πυροπροστασίας και αντιμετώπισης πυρκαγιών	5.6 Προστασία του εδάφους από την διάβρωση	5.2 Συντήρηση παλαιών αρδευτικών δικτύων προς περιορισμό των απωλειών	5.5 Εφαρμογή πρόσθετων μέτρων σε περιοχές που οι υπόγειοι υδροφορείς βρίσκονται σε κακή κατάσταση	5.8 Αξιοποίηση των εναλλ. πηγών άρδευσης για αντικατάσταση της χρήσης επιφανειακών και υπόγειων νερών	5.3 Αξιοποίηση των γεωργικών κλαδεμάτων και άλλων οργανικών αποβλήτων για εμπλουτισμό των εδαφών
1. Ενέργεια / ΑΠΕ										
Αύξηση του μεριδίου των ΑΠΕ στην κατανάλωση ενέργειας	✓	✓								
Εξοικονόμηση ενέργειας			✓							
Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και περιβαλλοντικοί στόχοι				✓						
2. Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή										
Στις βασικές προτεραιότητες συγκαταλέγονται μέτρα για πρόληψη και αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών					✓	✓				
Παράκτιες Ζώνες						✓				
Η αξιολόγηση των επιπτώσεων από την κλιματική αλλαγή έχει καταδείξει ως πρώτη προτεραιότητα τη μείωση της παράκτιας διάβρωσης.						✓				
3. Βιώσιμη Διαχείριση Υδάτων										
Παράλληλα, σημαντική προτεραιότητα είναι η συντήρηση του δικτύου ύδρευσης για διασφάλιση της ποιότητας του νερού και αντιμετώπιση της απώλειας σημαντικών ποσοτήτων νερού.							✓			

Παραδείγματα τύπων συστάσεων αξιολόγησης που προκύπτουν από την ανάλυση της συνοχής

- **Βελτίωση του συντονισμού** μεταξύ των μέσων πολιτικής της ΠΑ, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι παρεμβάσεις λειτουργούν συνεργατικά και συμπληρωματικά, αντί να παρουσιάζουν επικαλύψεις ή συγκρούσεις.
- **Αντιμετώπιση των αντικρουόμενων επιδράσεων (trade-offs) ή των στρεβλών κινήτρων** που προκύπτουν από παρεμβάσεις με αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις.
- **Ενίσχυση της στόχευσης και της ιεράρχησης** των προτεραιοτήτων, με προσαρμογή των παρεμβάσεων στις τοπικές περιβαλλοντικές ανάγκες και στα γεωργικά συστήματα.
- **Προώθηση πολυετών παρεμβάσεων ή παρεμβάσεων σε επίπεδο τοπίου**.
- **Αναπροσαρμογή των ενισχύσεων** ώστε να ανταποκρίνονται στο επίπεδο περιβαλλοντικής φιλοδοξίας, αποφεύγοντας την ανεπαρκή ή υπερβολική αποζημίωση, η οποία οδηγεί σε αναποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων ή σε περιορισμένη συμμετοχή των δικαιούχων.
- **Εισαγωγή ή ενίσχυση καθεστώτων ενισχύσεων** βάσει αποτελεσμάτων, ώστε η χορήγηση των ενισχύσεων να μετατοπιστεί από την εφαρμογή συγκεκριμένων πρακτικών στην επίτευξη μετρήσιμων αποτελεσμάτων.

Πώς προσεγγίζεται ο σχεδιασμός αυτός στην πράξη; ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ

Μέρος V

Γιατί είναι σημαντική η αξιολόγηση της αποδοτικότητας της Πράσινης Αρχιτεκτονικής (ΠΑ);

- Επιτρέπει την αξιολόγηση της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας της Πράσινης Αρχιτεκτονικής (ΠΑ).
- Συμβάλλει στον προσδιορισμό του διοικητικού κόστους.
- Αναδεικνύει ευκαιρίες απλούστευσης των διαδικασιών.

Η **αποδοτικότητα** εκφράζει τη σχέση μεταξύ των πόρων που χρησιμοποιούνται και των αποτελεσμάτων ή επιπτώσεων που επιτυγχάνονται.

Η σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας εκφράζεται ως λόγος μεταξύ:

επιπτώσεων (π.χ. τόνοι CO_2 των οποίων οι εκπομπές αποφεύχθηκαν) προς

κόστη (π.χ. χρηματοδοτικές ενισχύσεις προς τους γεωργούς και διοικητικό κόστος)

Διοικητικό κόστος: Οι δαπάνες που επιβαρύνουν τις αρμόδιες αρχές και τους γεωργούς για τη διαχείριση, την εφαρμογή και την παρακολούθηση των παρεμβάσεων της ΚΑΠ, οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στις καταβαλλόμενες ενισχύσεις.

Πεδίο εφαρμογής της αξιολόγησης της αποδοτικότητας της ΠΑ (1/2)

- Καλύπτει συνδυασμούς παρεμβάσεων της ΠΑ και όχι μεμονωμένα μέτρα.
- Ευθυγραμμίζεται με τις μονάδες ανάλυσης και το χρονικό πλαίσιο της αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας (2023–2027),
- Χρησιμοποιεί την ίδια γραμμή βάσης και τα ίδια βασικά στοιχεία αξιολόγησης (π.χ. μειώσεις των εκπομπών CO_2 στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 4 – ΕΣ4).

Προτεινόμενα Ερωτήματα Αξιολόγησης (ΕΑ) και Παράγοντες Επιτυχίας (FoS)

Ερώτημα Αξιολόγησης	Παράγοντας Επιτυχίας
ΕΑ6: Σε ποιον βαθμό η εφαρμογή της ΠΑ χαρακτηρίζεται από απλότητα όσον αφορά το διοικητικό κόστος τόσο για τους δικαιούχους όσο και για τις αρμόδιες διοικητικές αρχές;	Το διοικητικό κόστος εφαρμογής της Πράσινης Αρχιτεκτονικής (ΠΑ), τόσο για τους δικαιούχους όσο και για τις αρμόδιες διοικητικές αρχές, ελαχιστοποιείται.
ΕΑ7: Σε ποιον βαθμό δικαιολογείται το κόστος εφαρμογής της ΠΑ, λαμβανομένων υπόψη των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων που έχει επιτύχει;	Η εφαρμογή της ΠΑ είναι οικονομικά αποδοτική.

Πεδίο εφαρμογής της αξιολόγησης της αποδοτικότητας της ΠΑ (2/2)

Προσέγγιση:

- Χρήση των ίδιων βασικών στοιχείων αξιολόγησης και της ίδιας γραμμής βάσης με την ανάλυση της αποτελεσματικότητας.
- Προσδιορισμός του διοικητικού κόστους μέσω δεδομένων σε επίπεδο γεωργικών εκμεταλλεύσεων και αρμόδιων διοικητικών αρχών.
- Επανεξέταση της Λογικής Παρέμβασης, με έμφαση στη σαφή σύνδεση μεταξύ πόρων, εκροών και επιπτώσεων.

Πιθανά επιμέρους ερωτήματα:

- Βαθμός εφαρμογής μέτρων απλούστευσης.
- Αναγκαιότητα και αναλογικότητα του κόστους.
- Στόχευση και αποφυγή επικαλύψεων.

Αποδοτικότητα της Πράσινης Αρχιτεκτονικής (ΠΑ): Ανάγκες σε δεδομένα και δείκτες

Βασικό άγνωστο: Το διοικητικό κόστος (καθώς τα ποσά των καταβαλλόμενων ενισχύσεων είναι ήδη γνωστά).

Βασικοί δείκτες:
–Συνολικό Κόστος ΠΑ = Χρηματοδοτικές ενισχύσεις + Διοικητικό κόστος..
– Αριθμός/είδος μέτρων απλούστευσης (π.χ., ψηφιοποίηση, αυτοματοποιημένοι έλεγχοι).
– Αναλογικότητα του κόστους σε σχέση με τα περιβαλλοντικά και κλιματικά οφέλη.

Πηγές δεδομένων:
– Οργανισμοί Πληρωμών (καταβαλλόμενες ενισχύσεις, κόστη εφαρμογής),
– Μελέτες περίπτωσης και συνεντεύξεις με στελέχη των αρμόδιων διοικητικών αρχών,
– Έρευνες σε δικαιούχους και αρμόδιους φορείς.
– Ομάδες εστίασης, έγγραφα πολιτικής και συνεντεύξεις με εμπειρογνώμονες.

Μέθοδοι αξιολόγησης της αποδοτικότητας της ΠΑ

- **Χαρτογράφηση διαδικασιών**:
  - Οπτική αποτύπωση της ροής των διοικητικών διαδικασιών της ΠΑ, με στόχο τον εντοπισμό σημείων συμφόρησης και περιττών ή επαναλαμβανόμενων διαδικασιών.
- **Τυποποιημένο Μοντέλο Κόστους(SCM)**:
  - Ποσοτικοποίηση του χρόνου και του οικονομικού κόστους που συνεπάγεται η συμμόρφωση με τις κανονιστικές απαιτήσεις.
- **Λογιστική κόστους και συγκριτική ανάλυση:**
  - Συσχέτιση του κόστους με τις εκροές και συγκριτική αξιολόγηση μεταξύ Κρατών Μελών ή/και παρεμβάσεων.
- **Έρευνες και συνεντεύξεις:**
  - Καταγραφή των εμπειριών των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με τον διοικητικό φόρτο.
- **Ποιοτικές μέθοδοι:**
  - Ομάδες εστίασης και ομάδες εμπειρογνωμόνων για την αξιολόγηση της αναλογικότητας του κόστους και των μακροπρόθεσμων επιπτώσεων.
- **Συγκριτική αξιολόγηση :**
  - Σύγκριση της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας εντός και μεταξύ των Κρατών Μελών, με στόχο τον προσδιορισμό της αποδοτικής αξιοποίησης των διαθέσιμων πόρων.

Παραδείγματα ευρημάτων της ανάλυσης αποδοτικότητας → συστάσεων αξιολόγησης → πιθανών δράσεων

Συνήθη ευρήματα της ανάλυσης αποδοτικότητας	Συστάσεις του αξιολογητή	Παραδείγματα πιθανών δράσεων της Διαχειριστικής Αρχής (ΔΑ) / του Οργανισμού Πληρωμών (ΟΠ)
Η ανάλυση αναδεικνύει υψηλό διοικητικό κόστος για ένα συγκεκριμένο μέτρο: Οι γεωργοί δαπανούν κατά μέσο όρο ΥΥ € ετησίως για τη διεκπεραίωση γραφειοκρατικών διαδικασιών, το ποσοστό συμμετοχής υπολείπεται κατά 25% του καθορισμένου στόχου.	Ψηφιοποίηση των διαδικασιών υποβολής αιτήσεων και επαλήθευσης, εισαγωγή προσυμπληρωμένων εντύπων με αξιοποίηση δεδομένων από το Σύστημα Αναγνώρισης Αγροτεμαχίων (LPIS) και δυνατότητα χρήσης ηλεκτρονικών υπογραφών.	Δημιουργία διαδικτυακής πύλης με προσυμπληρωμένα στοιχεία των γεωργών, εκπαίδευση του προσωπικού του Οργανισμού Πληρωμών (ΟΠ) και διασύνδεση με το Σύστημα Αναγνώρισης Αγροτεμαχίων (LPIS). Παρακολούθηση της μεταβολής του ποσοστού συμμετοχής κατά τα επόμενα δύο έτη.
Επικάλυψη υποχρεώσεων υποβολής στοιχείων: Οι γεωργοί υποβάλλουν σχεδόν πανομοιότυπα δεδομένα τόσο στη Διαχειριστική Αρχή (ΔΑ) όσο και στην περιφερειακή περιβαλλοντική αρχή.	Απλούστευση των διαδικασιών υποβολής στοιχείων μέσω ενός ενιαίου συστήματος υποβολής («one-stop»), με παράλληλη εναρμόνιση των απαιτήσεων παροχής δεδομένων.	Διαπραγμάτευση συμφωνιών ανταλλαγής δεδομένων μεταξύ των αρμόδιων φορέων, τροποποίηση του νομοθετικού πλαισίου και ανάπτυξη κοινής διαδικτυακής πύλης υποβολής στοιχείων.
Χαμηλό ποσοστό συμμετοχής σε καθεστώτα ενισχύσεων με υψηλό περιβαλλοντικό αντίκτυπο (ΧΧ €/τόνο ισοδύναμου CO_2), λόγω πολύπλοκων κριτηρίων επιλεξιμότητας.	Απλούστευση των κριτηρίων επιλεξιμότητας, με την εισαγωγή μιας προσέγγισης τύπου «μενού επιλογών», η οποία περιλαμβάνει βασικές απαιτήσεις και προαιρετικές πρόσθετες δράσεις, καθώς και παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης.	Ανασχεδιασμός του καθεστώτος ενισχύσεων στο πλαίσιο επόμενης τροποποίησης του Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ (ΣΣ ΚΑΠ), διοργάνωση εργαστηρίων με τη συμμετοχή γεωργών και ετήσια παρακολούθηση του βαθμού συμμετοχής και της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας.

Ο διοικητικός φόρτος αποθαρρύνει τις μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις, με αποτέλεσμα σημαντικά χαμηλότερα ποσοστά συμμετοχής σε εθελοντικά καθεστώτα ενισχύσεων.	Θέσπιση απλουστευμένης διαδικασίας υποβολής αιτήσεων («light») για γεωργικές εκμεταλλεύσεις με έκταση μικρότερη των 10 εκταρίων και ενίσχυση των δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης μέσω των συνεταιρισμών.	Πιλοτική εφαρμογή της απλουστευμένης διαδικασίας υποβολής αιτήσεων σε δύο περιφέρειες, παρακολούθηση της μεταβολής του ποσοστού συμμετοχής και εξέταση της δυνατότητας επέκτασής της.
Οι εθνικοί κανόνες έκδοσης οικοδομικών αδειών επιβάλλουν υπερβολικές απαιτήσεις, αυξάνοντας το κόστος χωρίς να προσφέρουν πρόσθετα οφέλη.	Κατάργηση των μη απαραίτητων εθνικών απαιτήσεων και ευθυγράμμιση με τις ελάχιστες απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Επανεξέταση και τροποποίηση των εθνικών κανονιστικών διατάξεων, ενημέρωση των γεωργών σχετικά με τις αλλαγές και ποσοτικοποίηση της εξοικονόμησης κόστους.
Τα μέτρα ψηφιοποίησης μείωσαν κατά ΥΥ% τον χρόνο διεκπεραίωσης των διοικητικών διαδικασιών στην πιλοτική περιφέρεια.	Επέκταση των επιτυχημένων μέτρων ψηφιοποίησης σε εθνικό επίπεδο και αξιοποίηση των διδαγμάτων που αντλήθηκαν για τη βελτίωση άλλων παρεμβάσεων.	Εξασφάλιση χρηματοδότησης για την ανάπτυξη και εφαρμογή των πληροφοριακών συστημάτων, καθορισμός εθνικών στόχων για τη μείωση του χρόνου διεκπεραίωσης των διοικητικών διαδικασιών και εκπαίδευση του προσωπικού.
Το κόστος των ενισχύσεων ανέρχεται σε ΧΧ € ανά τόνο ισοδύναμου CO_2 που μειώνεται, υπερβαίνοντας την εθνική τιμή αναφοράς για τον άνθρακα, εν μέρει λόγω των συχνών και δαπανηρών ελέγχων.	Αξιοποίηση τεχνολογιών τηλεπισκόπησης για την παρακολούθηση, μείωση της συχνότητας των επιτόπιων ελέγχων από ετήσια βάση σε μία φορά ανά τριετία και συγχώνευση των καθεστώτων ενισχύσεων για τη μετατροπή και τη διατήρηση γεωργικών πρακτικών.	Τροποποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ (ΣΣ ΚΑΠ) ώστε να επιτρέπεται η χρήση τηλεπισκόπησης, προσαρμογή του σχεδίου ελέγχων και ανακατανομή της ετήσιας εξοικονόμησης ύψους Χ εκατ. ευρώ προς μέτρα για τη βιοποικιλότητα με υψηλότερες επιδόσεις.
Ο λόγος κόστους εφαρμογής προς δημόσια δαπάνη (IC ÷ δημόσια δαπάνη) υπερβαίνει το 10% για συνδυασμούς συγκεκριμένων παρεμβάσεων.	Διερεύνηση των αιτίων της χαμηλής αποδοτικότητας, εξέταση της δυνατότητας συγχώνευσης μέτρων με χαμηλή αποδοτικότητα και ανακατανομή των χρηματοδοτικών πόρων προς τομείς με υψηλό αντίκτυπο.	- Ανάθεση στοχευμένης επανεξέτασης των μέτρων, με σκοπό την κατάργηση ή συγχώνευση όσων παρουσιάζουν χαμηλές επιδόσεις κατά την επόμενη αναθεώρηση του Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ (ΣΣ ΚΑΠ).

Ευχαριστώ για την προσοχή σας !!!!!

Ερωτήματα προς συζήτηση

- Πώς έχει σχεδιαστεί η Πράσινη Αρχιτεκτονική (ΠΑ) στο Κράτος Μέλος σας;
  - Ποια μέσα πολιτικής μπορούν να θεωρηθούν μέρος της Πράσινης Αρχιτεκτονικής;
  - Υπάρχουν στοιχεία της αξιολόγησης που καλύπτονται συχνότερα από την Πράσινη Αρχιτεκτονική σε σχέση με άλλα ή/και στοιχεία αξιολόγησης που δεν καλύπτονται καθόλου;
- Έχουν πραγματοποιηθεί στο παρελθόν στο Κράτος Μέλος σας αξιολογήσεις που να καλύπτουν το σύνολο ή μεγάλο αριθμό των περιβαλλοντικών και κλιματικών μέσων πολιτικής της ΚΑΠ, αντί της μεμονωμένης αξιολόγησης ενός ή δύο μέσων; Εάν ναι, ποια διδάγματα μπορούν να αντληθούν από αυτές;

Ερωτήματα προς συζήτηση

- Ποια προσέγγιση για την αξιολόγηση της ΠΑ είναι η καταλληλότερη ή θεωρείται περισσότερο συναφής στο Κράτος Μέλος σας;
  - Ποιες είναι οι προτεραιότητές σας όσον αφορά τη διαμόρφωση ενός Πλαισίου Αξιολόγησης;
  - Ποια βασικά δομικά στοιχεία θα αξιοποιούσατε;
- Θα επιλέγατε ένα ευρύ Πλαίσιο Αξιολόγησης, για παράδειγμα:
  - Επιδιώκοντας να καλύψετε όλα τα Ερωτήματα Αξιολόγησης (ΕΑ) που προτείνονται στις κατευθυντήριες γραμμές του Γραφείου Υποστήριξης Αξιολόγησης (ΕΗ);
  - Συγκρίνοντας τα αποτελέσματα με εκείνα της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου;
  - Αξιολογώντας όλες τις πτυχές της συνοχής;
  - Εξετάζοντας επίσης την αποδοτικότητα;
- …Ή θα επιλέγατε μια πιο εστιασμένη και περιορισμένης έκτασης αξιολόγηση, εξετάζοντας μόνο ορισμένες πτυχές ή συγκεκριμένα Ερωτήματα Αξιολόγησης (ΕΑ); Εάν ναι, ποιες πτυχές ή ποια ερωτήματα θα επιλέγατε και γιατί;
- Σε ποιον βαθμό λαμβάνετε ήδη υπόψη τον μελλοντικό σχεδιασμό της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) κατά τον σχεδιασμό της αξιολόγησης και, εφόσον το κάνετε, πώς επηρεάζει αυτό τη διαμόρφωση του Πλαισίου Αξιολόγησης;

Ερωτήματα προς συζήτηση

- Πώς θα μπορούσαν οι αξιολογήσεις αποτελεσματικότητας που σχετίζονται με τους Ειδικούς Στόχους 4, 5 και 6, εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί, να αξιοποιηθούν ως βασικά δομικά στοιχεία για την αξιολόγηση της ΠΑ;
- Παρουσιάζει ενδιαφέρον και είναι εφικτή η διενέργεια συγκριτικής αξιολόγησης με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο; Διαθέτουμε τα απαραίτητα δεδομένα για την υποστήριξη μιας τέτοιας αξιολόγησης;

Ερωτήματα προς συζήτηση

- Τι είδους δεδομένα και πληροφορίες θα απαιτούνταν για την αξιολόγηση της συνοχής (εσωτερική συνοχή της ΚΑΠ, εξωτερική συνοχή και εσωτερική συνοχή της Πράσινης Αρχιτεκτονικής);
- Πού εντοπίζετε πιθανά κενά στη διαθεσιμότητα δεδομένων;
- Ποιο μέρος της ανάλυσης θα απαιτούσε τον περισσότερο χρόνο και τους περισσότερους πόρους;

Ερωτήματα προς συζήτηση

- Τι είδους υφιστάμενα δεδομένα και πληροφορίες είναι διαθέσιμα στη χώρα σας για την αξιολόγηση του διοικητικού κόστους και του διοικητικού φόρτου;
- Τι είδους δεδομένα και πληροφορίες θα πρέπει να συλλεχθούν;

Ποια είναι τα επόμενα βήματα;

- ... Περαιτέρω ανάγκες ενίσχυσης των ικανοτήτων
- Απαραίτητες οργανωτικές ρυθμίσεις ...

Ευχαριστώ για την προσοχή σας !!!!!